

**§ 11 Miljøgodkendelse
af husdyrbruget Damgård**

**Århusvej 233, Obdrup
8570 Trustrup**

Miljøgodkendelse af husdyrbrug i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20. december 2006.

Ejer- og driftsforhold:

Husdyrbrugets navn:	Damgård
Art:	Svinebrug
CVR nr.:	26652723
Matr. nr.:	5a Obdrup By, Lyngby
Ejer af husdyrbruget:	Henrik Casper Sørensen
E-mail:	damgaard@teliamail.dk
Driftsansvarlig:	Henrik Casper Sørensen
Godkendelsesparagraf:	11 stk. 2
Tilsynsmyndighed:	Norrdjurs Kommune

Tidsfrister og perioder:

Miljøgodkendelsen offentliggøres i uge 6, 2017.

Klagefristen udløber den 7. marts 2017.

Søgsmålsfristen udløber den 7. august 2017.

Godkendelsen skal revurderes mindst hvert 10. år og første gang efter 8 års forløb.

Godkendelsen skal revurderes første gang i 2025.

Godkendelsen er modtaget den 15. juni 2016.

Høring fra den 20. december 2016 til den 10. januar 2017.

Dato: 7. februar 2017

J.nr.: 16/17352

Skema nr.: 85810

Reference: Annette Jessen

Telefon: 89 59 40 01

E-mail: anje@norrdjurs.dk

Annette Jessen

Miljøsagsbehandler

INDHOLDSFORTEGNELSE

Læsevejledning

1. Godkendelse	6
1.1. Godkendelsespligt	7
1.2. Godkendelsens omfang	7
1.2.1. Tidligere godkendelser.....	7
1.2.2. Ophør	7
1.3. Offentlighed, høring og klage	8
1.3.1. Offentliggørelse.....	8
1.3.2. Offentlighed og høringer	8
1.4. Ikke teknisk resumé	8
1.4.1. Kort beskrivelse af det ansøgte	9
1.4.2. Ansøgning, tilsyn og revurdering	9
1.4.3. Miljøforhold	9
1.5. Alternativer	11
1.6. BAT for den ansøgte produktion	11
2. Anlægget	12
2.1. Dyrehold og management	12
2.1.1. Management.....	12
2.1.2. Dyrehold.....	12
2.2. Lokalisering	14
2.2.1. Faste afstandskrav	14
2.2.2. Landskab og planforhold.....	14
2.3. Energi- og vandforbrug	15
2.4. Gener	15
2.4.1. Lugt	15
2.4.2. Støj	16
2.4.3. Lys.....	18
2.4.4. Fluer og skadedyr	18
2.4.5. Støv	18
2.4.6. Transport	18
2.5. Forurening	19
2.5.1. Restvand m.v.....	19
2.5.2. Opbevaring, husdyrgødning og foder.....	19
2.5.3. Affald og kemikalier	20
2.5.4. Ammoniaktab.....	21
2.5.5. Påvirkning af natur	21
3. Arealer	23
3.1. Markoplysninger	23
3.1.1. Grundlæggende arealoplysninger	23
3.1.2. Udbringningsarealer	23
3.1.3. Aftalearealer	24
3.2. Gødningsregnskab	24
3.3. Nitrat, overfladevand	24

3.4.	Nitrat, grundvand	25
3.5.	Fosfor	26
3.6.	Zink	26
3.7.	Ammoniak fra udbringning	27
3.8.	Gener fra udbringning.....	27
4.	<i>Øvrige miljøforhold</i>	28
4.1.	Bilag IV-arter	28
4.2.	Bedste tilgængelige teknik/renere teknologi/optimering	28
5.	<i>Egenkontrol</i>	29
6.	<i>Liste over sagens bilag</i>	30

LÆSEVEJLEDNING

I miljøgodkendelsen er rammerne for den godkendte produktion beskrevet.

Første kapitel beskriver de generelle forhold omkring ansøgningen og ejendommen. I første kapitel er der også et ikke teknisk resumé, som beskriver udvidelsen og hvordan omgivelserne påvirkes af det ansøgte.

Andet kapitel beskriver forhold omkring anlægget, og arealdelen er samlet i kapitel tre.

For at sikre at produktionen kan foregå, uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt, er miljøpåvirkningerne vurderet, og hvor det er nødvendigt, er der stillet vilkår. Vurderingerne og vilkårene er samlet i tabeller som nedenstående, så det er let at finde de vilkår, der skal overholdes.

VILKÅR	MILJØVURDERING

Hvis der er stillet vilkår, står tabellen med vilkår og miljøvurdering sidst i afsnittet efter den generelle tekst m.v.

I fjerde kapitel findes Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder om hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt.

Femte kapitel omhandler eventuel egenkontrol.

Oversigt over bilag findes i afsnit 6.

Klagevejledning findes på bilag 10.

1. GODKENDELSE

Norrdjurs Kommune godkender hermed husdyrbruget Damgård på Århusvej 233, Obdrup, 8570 Trustrup.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Århusvej 233, Obdrup, 8570 Trustrup. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 77980, og ejendommen drives som en del af bedriften med CVR nr. 26 65 27 23 med tilhørende arealer.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 442 af 13. maj 2016.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26. november 2015.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse og afledningstilladelse til regnvand og sanitært spildevand.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, det vil sige, at der skal være indgået bindende kontrakt med entreprenør om byggeri og den første del af det ansøgte dyrehold sat ind i eksisterende bygninger. Den fulde årsproduktion behøves således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Den fulde årsproduktion skal dog være opnået inden 5 år fra godkendelsens dato.

Hvis udnyttelsen af miljøgodkendelsen ophører helt eller delvis i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Dette gælder kun for større fravigelser eller ophør af udnyttelsen - ikke for fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39 og 40.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<ol style="list-style-type: none">1. Godkendelsen må udnyttes, når den er offentliggjort.2. Alle vilkår til godkendelsen skal efterleves, så snart udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.	Krav til ibrugtagning sikrer, at det beregnede BAT-krav til emission også overholdes, hvis godkendelsen kun udnyttes delvist.

1.1. GODKENDELSESPLIGT

I det konkrete projekt er der ansøgt om en udvidelse af det godkendte dyrehold i eksisterende stalde. Udvidelsen af dyreholdet er godkendelsespligtigt. Projektet skal godkendes efter § 11, stk. 2 i husdyrbrugsloven.

Husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, før kommunen har haft lejlighed til at vurdere om ændringen kræver en tilladelse eller godkendelse.

Efterfølgende ændringer i produktionen skal ligeledes godkendes, før de gennemføres. Ændringer i dyrehold, arealer eller andre forhold, som er omfattet af godkendelsen, må derfor først gennemføres, når kommunen har godkendt ændringen på baggrund af en anmeldelse eller i et tillæg til godkendelsen.

Der skal foretages anmeldelse til kommunen, inden der foretages udskiftning af udspretningsarealet. Kommunen tager efterfølgende stilling til, om udskiftningen af udspretningsarealet er godkendelsespligtigt.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at det har fundet sted.

1.2. GODKENDELSENS OMFANG

Da husdyrbruget ikke tidligere er godkendt efter husdyrbrugsloven, skal hele anlægget og samtlige arealer tilhørende bedriften godkendes efter § 11 i husdyrbrugsloven. En bedrift er defineret som de aktiviteter, der hører ind under samme CVR nr.

Produktionsanlæg på øvrige ejendomme, der drives under bedriftens CVR nummer, er ikke omfattet af godkendelsen.

1.2.1. TIDLIGERE GODKENDELSER

Husdyrbruget fik i 2010 en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12. Denne miljøgodkendelse blev ikke udnyttet, og er derfor bortfaldet.

1.2.2. OPHØR

Hvis produktionen ophører, skal det sikres, at der ikke sker en efterfølgende forurening af jord og omgivelser.

VILKÅR	MILJØVURDERING
3. Alle staldanlæg og anlæg til opbevaring af husdyrgødning og ensilage skal tømmes og rengøres straks efter husdyrbrugets ophør.	Tømning og rengøring af anlæg sikrer, at der ikke opstår lugtgener, og risikoen for forurening minimeres. Såfremt gyllebeholderen ikke længere skal anvendes eller den lovpligtige beholderkontrolordning ikke er gennemført, skal gyllebeholderen gøres uanvendelig til opbevaring af husdyrgødning.

1.3. OFFENTLIGHED, HØRING OG KLAGE

1.3.1. OFFENTLIGGØRELSE

Godkendelsen bekendtgøres ved offentliggørelse på Norddjurs Kommunes hjemmeside. Herefter er der en klagefrist på fire uger, hvor miljøgodkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning findes på bilag 10. Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved en domstol efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Dato for offentliggørelse findes på omslaget (side 2). Frister for at påklage afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet og for at prøve afgørelsen ved domstolen står ligeledes på indersiden af omslaget.

Kopi af afgørelsen er fremsendt til følgende:

- Naboer og berørte parter
- Ejere af forpagtede arealer og aftalearealer
- Syddjurs Kommune, landbrug@syddjurs.dk
- Danmarks Naturfredningsforening: dnnorrdjurs-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator Torben Ankjærø: ta@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd: info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: norrdjurs@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen Nord: senord@sst.dk

1.3.2. OFFENTLIGHED OG HØRINGER

Før offentliggørelse har der været gennemført forskellige høringer, for at naboer og andre interessenter har haft mulighed for at kommentere og bidrage til de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen.

Der indgår arealer i Syddjurs Kommune. Syddjurs Kommune er blevet hørt om, hvorvidt der skal stilles særlige vilkår til disse arealer. Syddjurs Kommune er ligeledes blevet hørt i forhold til ammoniakdeposition på naturområder beliggende i Syddjurs Kommune. Høringssvaret er vedlagt som bilag 9.

Naboer beliggende inden for konsekvensradiusen og ejere af forpagtede arealer, der indgår i afgørelsen, ejer af aftalearealer og Syddjurs Kommune har haft et udkast til afgørelsen i høring i tre uger.

Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

1.4. IKKE TEKNISK RESUMÉ

Der søges om miljøgodkendelse efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, af husdyrbruget Damgaard, beliggende Århusvej 233, Obdrup, 8570 Trustrup.

1.4.1. KORT BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE

Henrik Casper Sørensen ansøger om miljøgodkendelse efter lovens § 11 til omlægning og udvidelse af dyreholdet på adressen Århusvej 233, Obdrup, 8570 Trustrup, Norddjurs Kommune. Oversigtskort se bilag 1.

Ændringen af dyreholdet sker i eksisterende stalde og der foretages ingen ændringer i eksisterende byggeri. I forbindelse med ændringen godkendes en eksisterende klimacontainer.

På ejendommen er der i dag en svineproduktion på 230 årssøer, 5.750 smågrise (7,2-30) kg og 3.300 slagtesvin (30-100 kg), svarende til 153,2 DE. Der ønskes en produktion på 12.376 smågrise (7,1-31 kg) og 6.456 slagtesvin (31-110 kg) svarende til 232,7 DE.

Nærmeste enkelte bolig ligger ca. 560 meter nord for staldanlægget (lugtcentrum). Nærmeste samlede bebyggelse ligger formentlig på Nordre Kærvej i Syddjurs Kommune, og nærmeste byzone er Trustrup, der ligger ca. 1,5 km nordøst for anlægget.

Oversigtskort se bilag 1.

Situationsplaner se bilag 2.

Som følge af staldsystemet produceres der i dag gylle på ejendommen. Dette vil også være gældende i ansøgt drift. I ansøgt drift vil gyllen fortsat blive opbevaret i ejendommens gyllebeholdere samt i en gyllebeholder på ejendommen Enghaven 11, 8444 Balle i Syddjurs Kommune.

Ejendommen råder over et udbringningsareal på i alt 168,8 ha, hvoraf 144,4 er egne ejede og forpagtede arealer. Derudover afsættes der gylle til 24,3 ha miljøgodkendte aftalearealer tilhørende Bjørnholm Allé 1 (Birkehøjvej 1, 8444 Balle - CVR-nr. 38694553).

1.4.2. ANSØGNING, TILSYN OG REVURDERING

Ansøgningen er indkommet til Norddjurs Kommune den 15. juni 2016. Ansøgningen er indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, der er et elektronisk ansøgningssystem, som beregner en lang række miljøpåvirkninger ud fra det dyrehold, m.v., der indtastes. Beregningerne ligger sammen med kommunens vurderinger til grund for miljøgodkendelsen. Hvis det ansøgte projekt ville medføre uacceptable påvirkninger, så er der stillet vilkår, så miljøet og omgivelserne tilgodeses.

Efterfølgende vil kommunen løbende føre tilsyn med, at produktionen følger de vilkår, som fremgår af godkendelsen. Derudover skal en godkendelse revurderes regelmæssigt, så ny og bedre teknik tages i anvendelse. Første revurdering er efter 8 år.

1.4.3. MILJØFORHOLD

Efterfølgende beskrives effekten af de ændringer, som godkendes med denne miljøgodkendelse.

Lugt

Den ansøgte produktion overholder alle krav til lugt, da den faktiske afstand til naboer er væsentlig længere end geneafstanden til de forskellige kategorier af bebyggelse.

Ammoniakbelastning og særligt værdifuld natur

Den ansøgte produktion opfylder de generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen.

Ved udvidelsen øges ammoniakemissionen med knap 700 kg til 2.310 kg N pr. år.

En øget emission medfører en risiko for, at der afsættes mere ammoniak på de omkringliggende naturområder. En øget deposition af ammoniak kan medføre tilgroning og at de følsomme plantearter forsvinder. Afhængig af naturområdets type og værdi har Miljøstyrelsen fastlagt værdier for den belastning, der forventes at kunne accepteres over tid, uden at naturkvaliteten forringes.

Det nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er en mose beliggende i Syddjurs Kommune ca. 485 meter fra staldanlægget. Der er beregnet en totaldeposition mindre end 1 kg N/ha/år, og afskæringskriteriet er dermed overholdt.

Ca. 530 meter sydvest for anlægget og ca. 460 meter sydøst for anlægget ligger to skovområder, der formentlig er ammoniakfølsomme. Skovene ligger også i Syddjurs Kommune. Der er her beregnet merdepositioner på mindre end 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

For de øvrige ammoniakfølsomme naturområder ligger belastningen langt under de værdier, Miljøstyrelsen har fastlagt.

De ammoniakfølsomme naturområder kan også blive påvirket af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne. Der kan ikke beregnes på belastningen, men risikoen for påvirkning er vurderet.

Der er ingen Natura 2000-områder eller § 7-natur i nærheden af harmoniarealerne. I forhold til øvrige naturarealer er det merbelastningen, der skal vurderes. Da arealerne i forvejen anvendes til harmoniarealer, vil merbelastningen være minimal. Derfor vurderes det, at ammoniakdeposition fra udbringning ikke medfører væsentlige påvirkninger af naturområder.

Syddjurs Kommunes vurdering af ammoniakpåvirkningen af naturområder i Syddjurs Kommune fremgår af kommunens høringsvar, bilag 9.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Der indgår ikke harmoniarealer, som afvander til Natura 2000-områder. Udvaskning fra arealerne vil derfor ikke kunne påvirke Natura 2000-områderne. Kravene til udvaskning er derfor opfyldt ved overholdelse af de generelle krav.

Der er ingen arealer i oplande til søer i Natura 2000-områder.

Der er et enkelt harmoniareal på 50,3 ha, som ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. 50,2 ha af arealet er zoneret. Arealet ligger i Syddjurs Kommune. For at sikre at udvaskningen som følge af udvidelsen ikke overstiger udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug, er der stillet vilkår om, at der skal anvendes G4 sædskifte på dette areal.

Andre miljøpåvirkninger

Udvidelsen sker i eksisterende anlæg og der bygges ikke nye gyllebeholdere eller andre anlæg. I forbindelse med udvidelsen godkendes en eksisterende klimacontainer, som er opstillet mellem de eksisterende bygninger. Derfor er der ingen landskabelig påvirkning ved udvidelsen. Der vil ske en mindre forøgelse af trafikken til og fra ejendommen, primært i form af øget kørsel med gylle samt levering af grise. Der er gode til- og frakørselsforhold, og det er derfor vurderet, at der ikke vil være væsentlige gener fra trafik. Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer betyder, at der ikke vil være støv- eller støjgener for naboerne og niveauet vil ikke blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Samlet er det vurderet, at udvidelsen kan ske uden væsentlige gener for omgivelserne og for miljøet.

1.5. ALTERNATIVER

Der er ikke beskrevet alternativer til den ansøgte udvidelse. Det er vurderet, at det ikke er relevant at udarbejde alternativer, da udvidelsen alene sker i eksisterende anlæg.

1.6. BAT FOR DEN ANSØGTE PRODUKTION

Ved udvidelse og ændring af husdyrhold stilles der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi for at reducere miljøbelastningen og for at optimere ressourceudnyttelsen. For at en teknologi regnes som BAT skal den ud over at sikre en lav miljøbelastning være tilgængelig for ansøgeren. Det vil sige, at teknologien skal være kendt i Danmark. Samtidig skal meromkostningen ved at indføre teknologien stå i forhold til pågældende type bedrifts betalingsevne. Krav om anvendelse af BAT er ikke afhængig af den enkelte ansøgers økonomi eller af lokale miljøforhold. Kravet til anvendelse af BAT skal i stedet ses som en "branche-norm".

Der stilles krav til anvendelse af BAT inden for områderne: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

For den konkrete ansøgning vurderes kravet til anvendelse af BAT at være opfyldt ved følgende tiltag:

- Management: Deltagelse i kurser og ERFA-grupper for at sikre et højt fagligt niveau i driften, samt udarbejdelse af beredskabsplaner, så uheld og uforudsete hændelser kan håndteres forsvarligt.
- Foder: Anvendelse af foderplaner med efterfølgende opfølgning.
- Ammoniakfordampning: Ud fra de vejledende BAT-krav til ammoniakfordampning er der beregnet et emissionskrav på 2.529 kg ammoniak.
- Fosfor: Ud fra de vejledende BAT-krav til fosfor må gyllen fra smågrise indeholde 29,2 kg P/DE og gyllen fra slagtesvin må indeholde 22,3 kg P/DE ab lager, svarende til en produktion af fosfor på maksimalt 5.585 kg i husdyrgødningen.
- Anlæg skal gennemgås for energieffektivitet og forbrug af vand/el skal registreres.
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning: Kravet til BAT er overholdt ved at efterleve gældende regler for opbevaring og anvendelse af husdyrgødning, herunder at beholdere som minimum skal være overdækket med naturligt flydelag og at gylle skal udbringes med slanger.

I kapitel 2 og 3 er der opstillet vilkår om anvendelse af BAT og bedriftens opfyldelse af kravene er vurderet i afsnit 4.2.

2. ANLÆGGET

Produktionen foregår i et sammenbygget staldanlæg, en klimacontainer og to fritliggende slagtesvinestalde. I det sammenbyggede staldanlæg erstattes søerne med smågrise og slagtesvin.

Gyllen fra produktionen opbevares i to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen på henholdsvis 800 og 2.485 m³ samt i en gyllebeholder på Enghaven 11, 8444 Balle. Placering af staldafsnittene og beholdere kan ses på bilag 2.

VILKÅR	MILJØVURDERING
4. Staldene skal indrettes med de staldsystemer, der er anført under dyrehold pkt. Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.	

2.1. DYREHOLD OG MANAGEMENT

2.1.1. MANAGEMENT

Den daglige drift har stor betydning for at reducere eventuelle gener fra et husdyrbrug. Godt landmandsskab er derfor afgørende for, at husdyrbruget kan drives uden unødige gener for omgivelserne.

VILKÅR	MILJØVURDERING
5. Et eksemplar af nærværende godkendelse samt beredskabsplanen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.	Det påhviler ejeren, at medarbejderne er bekendt med indholdet i miljøgodkendelsen, samt at vilkårene efterleves.
6. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder at stier og båse holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.	Vilkår om godt landmandsskab og god staldhygiejne skal sikre, at driften lever op til forudsætningerne for beregning af lugt m.v. Renholdelse sikrer, at lugt- og støvgener minimeres samt at ventilationsanlæg fungerer optimalt.
7. Beredskabsplanen skal altid være opdateret med beskrivelse af procedure i forbindelse med uheld.	Formålet med beredskabsplanen er, at der kan gribes hurtigt ind ved uheld, så forurening af miljøet kan undgås eller minimeres. Det er derfor afgørende, at den er opdateret med korrekte telefonnumre m.v.

2.1.2. DYREHOLD

Nuværende og godkendt dyrehold er anført i tabellerne herunder. Det godkendte dyrehold skal overholde de anførte værdier for vægt, stipladser, antal m.v.

Nuværende dyrehold

Dyrehold og stalddtype for nuværende drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Vægt kg	Antal årsdyr / producerede dyr	Stipladser	DE
Slagtesvin - Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1-1	30 - 100	1.650	475	37,82
Slagtesvin - Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1-2	30 - 100	1.650	475	37,82
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1-5		230	170	36,50
Årssøer, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	1-5		230	75	15,64
Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	1-6	7,2 - 30	5.750	924	25,42
Dyreenheder i alt					153,20

Godkendt dyrehold

Dyrehold og stalddtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Vægt kg	Antal årsdyr / producerede dyr	Stipladser	DE
Slagtesvin - Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1-1	31-110	1.650	475	44,82
Slagtesvin - Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1-2	31-110	1.650	475	44,82
Slagtesvin - Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1-3	31-110	1.860	465	50,53
Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	1-4	7,1-31	5.890	906	27,29
Slagtesvin - Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1-5	31-110	1.296	324	35,21
Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	1-6	7,1-31	6.006	924	27,83
Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	1-7	7,1-31	480	80	2,22
Dyreenheder i alt					232,72

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>8. Tilladt dyrehold fremgår af tabellen herover. Ændres beregningen af DE, er det det anførte dyrehold, der er gældende.</p> <p>9. Det angivne antal stipladser for hvert staldafsnit angiver det maksimalt tilladte antal dyr til enhver tid.</p>	<p>Godkendelsen er givet på baggrund af det anførte antal dyr og vægtintervaller. Derfor er den lovlige produktion altid det anførte dyrehold. Det tilladte antal DE vil derfor blive ændret, hvis beregningen af DE ændres.</p> <p>Stipladserne anvendes til beregning af lugtgæner. Hvis der er flere dyr i staldene end det anførte antal stipladser, er lugtberegningen ikke retvisende.</p>
<p>Foderkorrektio/ydelse</p> <p>10. Slagtesvinene må højst fodres med 145,70 gram total råprotein pr. FE.</p> <p>11. Slagtesvinene må højst fodres med 4,65 gram total fosfor pr. FE.</p> <p>12. Slagtesvinene må højst fodres med 2,86 FE pr. kg tilvækst.</p> <p>13. Der skal udarbejdes foderplaner, som følges op af effektivitetskontroller. Planer og kontroller skal udarbejdes for hvert kvartal.</p>	<p>Vilkår til foderkorrektio er stillet, fordi der er anvendt reduceret tildeling af fosfor til slagtesvinene.</p> <p>Vilkår, om at der skal udarbejdes foderplaner sikrer, at der er fokus på optimering af fodring. Vilkåret er samtidig med til at opfylde BAT-kravet om management.</p>

2.2. LOKALISERING

Ejendommen ligger mellem Obdrup og Rosmus Kær og ca. 250 meter fra kommunegrænsen til Syddjurs Kommune. Ejendommen ligger omgivet af beplantning. Det eksisterende anlæg virker ikke dominerende i landskabet.

2.2.1. FASTE AFSTANDSKRAV

De eksisterende anlæg overholder gældende afstandskrav til skel, vandløb m.v.

Den mindste gyllebeholder ligger ca. 74 meter fra en mergelgrav. Mergelgraven ligger højere end beholderens laveste terrænkote.

2.2.2. LANDSKAB OG PLANFORHOLD

Anlægget ligger i landzonen. Området er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor landbrugsinteresser skal vægtes højt i planlægningen. En del af staldanlægget ligger i et område, som er udpeget som lavbundsområde med mulighed for genetablering af vådområde/naturlig hydrologi. Udpegningen påvirker ikke den nuværende drift. Hvis der etableres nye anlæg i områder, der kan genoprettes til vådområder, må anlægget ikke hindre en eventuel senere etablering af vådområde. Derudover er området udpeget som bevaringsværdigt landskab i Norddjurs Kommunes Landskabskarakteranalyse. I udpegningen til bevaringsværdigt landskab står der bl.a:

”Området består af Skodå og Glatved smeltevandsdale, der begge er dele af den større smeltevandsdal, der er dannet i slutningen af sidste istid af et isfremstød fra sydøst.

Området er præget af ekstensiv landbrugsdrift med små markenheder. Særligt på de lavest liggende arealer i Skodå smeltevandsdal findes mange mose- og engarealer. Bevoksningen består fortrinsvis af småplantninger, læhegn og krat. Bevoksningen danner sammen med terrænformerne mindre, velafgrænsede landskabsrum, hvilket tydeligst opleves i karakterområdets vestlige del. Både Skodådalen og Glatved smeltevandsdal er oplevelsesrige områder. For at opretholde landskabskarakteren i området er det vigtigt, at de mindre afgrænsede landskabsrum bevares. Fortsat landbrugsdrift, gerne ekstensiv, kan sikre dette”.

I forbindelse med projektet godkendes en opstillet klimacontainer. Containeren står mellem eksisterende bygninger. Der etableres ikke nye anlæg i forbindelse med udvidelsen, og den landskabelige påvirkning ændres ikke ved udvidelsen.

Der er ikke stillet vilkår til lokalisering.

2.3. ENERGI- OG VANDFORBRUG

På ejendommen anvendes energi primært til belysning i stalde, til ventilation og pumper og ved foderfremstilling. Derudover kommer energi til traktorkørsel.

Det er vanskeligt at beregne et ”norm” forbrug, da energiforbrug variere meget afhængig af lokale forhold. En vigtig forudsætning for at kunne optimere energi og vandforbrug er at forbruget er kendt og at installationer mv. optimeres mht. energiforbrug. Derfor stilles der vilkår til at forbruget kan måles og at der udarbejdes en energirapport så mulige energibesparelser bliver synlige.

Det er oplyst i ansøgningen, at der anvendes 190.000 kWh/år både i nudrift og efter ændring af produktionen.

Det er oplyst i ansøgningen, at der anvendes 5.500 m³ vand i nudrift, og det forventes, at der anvendes 6.500 m³ i ansøgt drift.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>14. Senest 6 måneder efter at dette tillæg er taget i brug, skal der foretages et energitjek på ejendommen af en professionel energikonsulent. Der skal udarbejdes en rapport med energisparetiltag og forventet tilbagebetalingstid.</p> <p>15. Der skal være monteret målere, som registrerer el- og vandforbruget.</p>	<p>Et energitjek giver overblik over mulige energibesparelser og deres tilbagebetalingstid.</p> <p>Registrering af el- og vandforbrug er en forudsætning for at kunne optimere forbruget.</p> <p>Energi- og vandforbrug varierer betydeligt afhængig af staldsystem m.v. Det er derfor ikke muligt at fastsætte realistiske vilkår til forbrug.</p>

2.4. GENER

Under de efterfølgende punkter beskrives forskellige kilder til gener fra husdyrbrug og hvad der skal gøres for at undgå, at driften medfører væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.1. LUGT

For at sikre at naboer ikke bliver påvirket væsentligt af lugtgener, beregnes en geneafstand, der skal overholdes. Geneafstanden til byzone og sommerhusområder er længere end til samlet bebyggelse, og enkeltboliger har den korteste geneafstand. Det betyder, at naboer i

enkeltbeboelser må tåle en større lugtpåvirkning end naboer, der bor i byzone. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra lugtemissionen en sommerdag med maksimal ventilation.

Områdetype	Lovens krav om minimumsafstand (geneafstand) i meter		Den vægtede gennemsnitsafstand i meter
	Nudrift	Ansøgt drift	
Byzone/sommerhusområde	401 meter	510 meter	ca. 1.460 meter
Samlet bebyggelse (Nordre Kærvej 21)	212 meter	326 meter	ca. 740 meter
Samlet bebyggelse (Århusvej 276)	236 meter	362 meter	ca. 1.300 meter
Enkeltbolig	127 meter	161 meter	ca. 565 meter

Geneafstandene er beregnet i det elektroniske ansøgningsystem. Geneafstanden kan blive korrigeret afhængig af andre husdyrbrug, vindretning m.v. Geneafstanden til Nordre Kærvej 21 er korrigeret. På grund af at afstanden til naboer er væsentligt større end geneafstanden, er der ikke beregnet korrigeret geneafstand til de øvrige bebyggelser, så de anførte geneafstande er ukorrigerede. Alle krav til lugt er overholdt.

Da ejendommen Nordre Kærvej 21 og de omkringliggende ejendomme er beliggende i Syddjurs Kommune, er det ikke muligt for Norddjurs Kommune at se, hvorvidt der er landbrugspligt på disse ejendomme og dermed vurdere, om der er tale om en samlet bebyggelse.

VILKÅR	MILJØVURDERING
16. Husdyrholdet skal til enhver tid overholde de godkendte antal stipladser og vægtfordeling.	Lugten beregnes ud fra den samlede vægt af grisene i de enkelte staldafsnit. Antallet af dyr beregnes ud fra stipladser og vægten beregnes som et gennemsnit af ind- og udgangsvægt. Derfor skal de anførte værdier under punkt 2.1 overholdes, for at lugtberegningerne er retvisende.

2.4.2. STØJ

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor ejendommens område i det åbne land må i intet punkt overstige:

Dag			
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	Referencetid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	Referencetid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 8 timer
Aften			
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	Referencetid 1 time
Nat			
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	Referencetid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>17. Driften skal overholde de støjgrænser, der er beskrevet i tabellen ovenfor.</p> <p>18. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkårene om støjgrænser i punkt 2.4.2 ikke overskrides, når virksomheden er i fuld, normal drift. Dokumentation skal kun omfatte de støjgrænser, der er relevante ifølge tilsynsmyndighedens vurdering af den konkrete sag. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til målingerne.</p> <p>19. Dokumentation for måling af støjniveau skal udføres efter en af nedenstående metoder:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. - beregninger af støjniveauet efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, der er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993, eller b. - måling af støjniveauet, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beskrevet i Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997. 	<p>De anførte værdier for støj er de generelle værdier, som også anvendes for industri og andre typer virksomhed. Støjgrænserne sikrer, at naboer ikke påvirkes væsentligt.</p> <p>Dokumentation kan forlanges ved begrundet mistanke, dog højst en gang om året.</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>20. Beregning eller måling skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller certificeret til "Miljømålinger - ekstern støj".</p> <p>21. Vurdering af støjgrænsens eventuelle overskridelse foretages ud fra støjvejledningen nr. 5/1984 eller orientering nr. 9/1997.</p>	

2.4.3. LYS

Lyspåvirkning fra en ejendom kan være til gene for omgivelserne. Fra det konkrete anlæg er lyspåvirkningen fra staldene begrænsede på grund af den omgivende beplantning.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>22. Udendørs lyskilder ved anlæggene skal påmonteres bevægelsescensor eller automatisk sluk-teknik. Udendørs lyskilder skal endvidere være afskærmet mod opadgående lysstråler.</p>	<p>Ved at begrænse brugen af udendørslys til de perioder, hvor der arbejdes, minimeres eventuelle gener for omgivelserne.</p>

2.4.4. FLUER OG SKADEDYR

På grund af anlæggets placering langt fra naboer er der ikke særlige forhold, der gør sig gældende for at sikre naboer mod gener fra fluer m.v. Det skal dog altid sikres, at skadedyr bekæmpes.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>23. Der skal til enhver tid foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse.</p>	<p>Bekæmpelse af skadedyr skal sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold og sikre, at naboer ikke udsættes for unødige gener.</p>

2.4.5. STØV

Der forventes ingen støvgener fra husdyrproduktionen, da der er forholdsvis langt til naboer. Der anvendes cyklon ved indblæsning af foder for at minimere støvgenerne.

Der er ikke stillet vilkår i forhold til støv.

2.4.6. TRANSPORT

Der anvendes gårdens eneste adgangsvej. Transportveje fremgår af bilag 4. Transport med gylle mere end 10 km foretages med lastbil. Trafikken til og fra ejendommen forventes ikke at give problemer. Trafik på privat fællesvej og offentlig vej reguleres af færdselsloven.

VILKÅR	MILJØVURDERING
24. Transport af gylle på offentlig vej og privat fællesvej må ikke give anledning til spild. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.	Gyllespild skal fjernes for at minimere gener for naboer og for at undgå forurening. Tilsvarende skal veje rengøres, hvis kørsel til og fra marker medfører, at der spildes jord på vejen.

2.5. FORURENING

I de efterfølgende punkter beskrives forureningskilderne fra anlægget og de foranstaltninger der skal sikre, at miljøet ikke påvirkes væsentligt.

2.5.1. RESTVAND M.V.

Punktet omfatter håndtering af vand fra vask af foderrekvisitter, køretøjer til transport af dyr eller husdyrgødning øvrige maskiner m.v.

VILKÅR	MILJØVURDERING
25. Vand fra vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester eller rester af bekæmpelsesmidler, skal foregå på tæt betonplads med afløb til opsamlingsbeholder.	Sanitært spildevand må ikke udbringes ubehandlet på marker af hensyn til smitterisiko. Derfor må sanitært spildevand ikke blandes med husdyrgødning, men skal i stedet ledes til godkendt anlæg.
26. Der skal indhentes særskilt tilladelse, hvis tagvand ønskes afledt til dræn og vandløb.	Restvand kan indeholde betydelige mængder organisk stof. Ledes restvand direkte til vandløb eller lignende, medfører det et stort iltforbrug og forringelse af vandløbskvaliteten. Vand fra vask af stalde der kan indeholde rester af foder og gødning skal derfor behandles som flydende husdyrgødning og skal tilledes opsamlingsbeholder. Vandløb kan blive påvirket negativt ved store mængder vand fra tage og befæstede arealer. Derfor skal udledningen vurderes og godkendes på forhånd, så negative effekter kan undgås. Kommunen kontrollerer ikke regler vedrørende vask af marksprøjte.

2.5.2. OPBEVARING, HUSDYRGØDNING OG FODER

Der produceres kun gylle ved produktionen, og der er ikke udendørs oplag af foder. Gødningen opbevares i de to eksisterende beholdere og en gyllebeholder på ejendommen Enghaven 11, 8444 Balle. Jf. den indsendte kapacitetserklæring er der en årlig produktion på ca. 4.341 m³ og en opbevaringskapacitet på 4.345 m³. Kapaciteten svarer til 12 måneder. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er derved opfyldt.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>27. Det skal aktivt sikres, at flydelaget er dannet efter 1-2 uger efter omrøring, tømning eller lignende.</p> <p>28. Der må ikke opbevares gylle fra andre produktioner uden godkendelse fra kommunen.</p> <p>29. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.</p> <p>30. Gyllen må ikke læsses med fastmonteret pumpe på beholderen eller med traktorpumpe</p>	<p>Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel. Ifølge erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er det muligt at opbevare en produktion af gylle fra mindst 12 måneders tilførsel.</p> <p>Hvis gyllen skal læsses med fast pumpe eller traktorpumpe, skal der forinden ansøges om etablering af en betonplads med opsamling.</p> <p>Opbevaringsanlægget skal leve op til BAT-standard. Det vil sige, at der skal etableres fast overdækning / flydelag, samt følge den lovlige beholderkontrol. Beholderen skal desuden tømmes og efterses for utætheder en gang pr. år.</p>

2.5.3. AFFALD OG KEMIKALIER

For at minimere risiko for forurening fra affald og sikre bedst mulig genanvendelse skal affald håndteres efter de gældende retningslinier fra Reno Djurs.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>Kemikalier m.v.</p> <p>31. Opbevaring af diesel i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i typegodkendt tank, som står overdækket på fast og tør bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.</p> <p>32. Medicin og bekæmpelsesmidler på ejendommen skal opbevares uden mulighed for afledning af spild til kloak, dræn eller jord.</p> <p>Affald</p> <p>33. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.</p> <p>34. Eventuelt farligt affald (f.eks. spildolie og kemikalieaffald) skal opbevares under tag, på tæt gulv og uden mulighed for afledning til kloak eller dræn. Der skal være en opkant omkring opbevaringspladsen, så spild fra den største beholder, der anvendes, kan tilbage-</p>	<p>Vilkår om overdækning af dieseltank skal sikre, at der ikke sker en nedrivning fra eventuelt spild. Det gælder både ved uheld og ved løbende småspild ved tankning.</p> <p>Opbevaring af diesel/fyringsolie i nedgravet tank skal ligeledes ske i typegodkendt tank.</p> <p>Medicin og bekæmpelsesmidler skal opbevares, så der ikke er risiko for, at spild medfører en forurening af omgivelserne. Det er ejers ansvar, at de opbevarede midler er lovlige at opbevare.</p> <p>Vilkår til opbevaring skal sikre, at der ikke sker en forurening, før affaldet bortskaffes.</p> <p>Vilkår til sortering og bortskaffelse skal sikre, at affaldet bortskaffes forsvarligt og på en måde, som sikre bedst mulig genanvendelse.</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>holdes af opkanten.</p> <p>35. Eventuelt farligt affald skal bortskaffes og anmeldes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.</p> <p>36. Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.</p>	

2.5.4. AMMONIAKTAB

Der vil altid være et ammoniaktab fra en husdyrproduktion. Ammoniakken (NH₃) fordampes fra husdyrgødningen og spredes med vinden. Problemet ved fordampningen er, at kvælstoffet medfører en eutrofiering af naturområder, når det afsættes igen. Samtidig betyder fordampningen, at der er mindre kvælstof til rådighed for afgrøderne. De vilkår, der stilles for at begrænse ammoniakfordampningen, har to formål. De skal dels nedbringe baggrundsbelastningen, så naturområderne generelt udsættes for mindre eutrofiering og dels skal nærtliggende naturområder beskyttes. Herunder beskrives tiltag til begrænsning af fordampningen. I næste afsnit beskrives påvirkningen af nærtliggende naturområder.

For at nedbringe den generelle belastning skal husdyrbruget overholde nogle generelle krav til ammoniakreduktion og dels opfylde krav til anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi til at reducere ammoniakemissionen. Det er op til den enkelte bedrift, hvordan emissionskravet opfyldes.

Den samlede emission for anlægget er beregnet til 2.310 kg N/år

Emissionskrav	Opfyldelse af krav (-)manglende opfyldelse	
Maksimal emission som opfylder det generelle krav	2.879 kg N/år	569 kg N/år
Maksimal emission ud fra de vejledende BAT-krav	2.529 kg N/år	219 kg N/år

Den ansøgte drift opfylder det generelle krav til ammoniakemission med de anførte tiltag til at begrænse emissionen.

Ammoniakemissionen er nedbragt ved at staldene med delvis spaltegulv har en lav fordampning.

Vilkår til staldsystem, fodring m.v. er stillet under punkt 2.1 "Dyrehold og management". Der er ikke stillet yderligere vilkår til ammoniaktab.

2.5.5. PÅVIRKNING AF NATUR

Når påvirkningen af de omkringliggende naturområder vurderes, ses der på den del af ammoniakemissionen, som deponeres på det pågældende naturområde. Depositionen beregnes for det enkelte område. Den vigtigste faktor for depositionens størrelse er afstanden fra natur til anlæg, men retning og ruhed af opland og naturområde m.v. medtages i beregningen. For kategori 1- og 2-natur ses på den totale deposition fra anlægget, mens der kun ses

på merdeposition, når påvirkningen af kategori 3-natur vurderes. For at reglerne om merbelastning ikke kan omgås ved at gennemføre flere små udvidelser vurderes merbelastningen ud fra den nudrift der var gældende 8 år før denne godkendelse.

Oversigt over total og meremission fra anlægget:

Totalemission fra stald og lager	2.310 kg N/år
Meremission fra stald og lager	672 kg/år

For at vurdere om ammoniakdepositionen vil påvirke de omkringliggende naturområder er emissionen beregnet til de nærmeste naturområder i forskellige retninger. Hvis der er andre anlæg, som ligger tæt på arealer i naturkategori 1 og 2, så reduceres den maksimale belastning, der kan accepteres (kumulation). Det er ikke tilfældet for denne ansøgning.

Nærmeste kategori 1-, 2- og 3-naturområder samt potentielt ammoniakfølsomme skove er beliggende i Syddjurs Kommune. Ammoniakdepositionen til naturområderne er vurderet i Syddjurs Kommunes høringsvar, bilag 9.

Der er ikke stillet vilkår til ammoniakdeposition.

3. AREALER

Godkendelsen omfatter alle bedriftens arealer. Bedriften driver et samlet areal på 144,4 ha ejede og forpagtede arealer. Derudover afsættes husdyrgødning til 24,3 ha miljøgodkendt aftaleareal tilhørende Bjørnholm Allé 1 (Birkehøjvej 1).

Miljøbelastningen beregnes kun for bedriftens arealer. Aftalearealer kan anvendes uden vilkår, hvis det er vurderet, at de er robuste. Aftalearealer, som ikke er robuste, skal have en miljøgodkendelse, før de må anvendes.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at ændringer i egne og aftalearealer skal anmeldes til kommunen, før ændringen foretages. Anmeldelse skal følge de gældende regler.

3.1. MARKOPLYSNINGER

3.1.1. GRUNDLÆGGENDE AREALOPPLYSNINGER

Markerne drives konventionelt.

For at opfylde udvaskningskravene anvendes grundvandssædskifte G4 på en enkelt mark. Ændret sædskifte anvendes ikke som generelt virkemiddel. Vilkår til sædskifte er beskrevet under punkt 3.4 Grundvand.

3.1.2. UDBRINGNINGSAREALER

Af tabellen fremgår sårbarheden af de recipienter, som harmoniarealerne i ansøgningen afvander til.

	Ha i alt	Nitratfølsomt indvindingsområde, ha	Nitratklasse, ha				Fosforklasse, ha			
			0	I	II	III	0	I	II	III
Ejede og forpagtede arealer	144,4	50,2	144,4	0	0	0	144,4	0	0	0

Der er ingen arealer, som har en kritisk hældning i forhold til søer eller vandløb.

Udvaskningen af næringsstoffer fra harmoniarealerne og miljøpåvirkningen er beskrevet i de efterfølgende punkter.

Der anvendes standardsædskifte på harmoniarealerne undtagen på mark 21, hvor der anvendes grundvandssædskifte G4.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at ændringer i harmoniarealet skal anmeldes til kommunen, før ændringen foretages. Anmeldelse skal følge de gældende regler.

Der indgår ikke § 3-arealer i harmoniarealerne, og der er ikke konstateret skader på beskyttede jord- og stendiger.

VILKÅR	MILJØVURDERING
	<p>Udbringning af gylle skal som minimum leve op til BAT-standard. BAT-standard er på nuværende tidspunkt udlægning med slanger eller nedfældning.</p> <p>Udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen skal som minimum leve op til BAT-standard. BAT-standard vurderes at være efterlevet ved de generelle gødnings- og harmoniregler.</p>

3.1.3. AFTALEAREALER

I ansøgningen indgår 24,3 ha miljøgodkendte aftalearealer. Der afsættes husdyrgødning til Birkehøjvej 1, 8444 Balle, tilhørende Bjørnholm Gods. Syddjurs Kommune har udarbejdet en § 16 arealgodkendelse for aftalearealet til modtagelse af svinegylle fra Århusvej 233 samt minkgylle.

Aftalearealer fremgår af bilag 5.

Der er ikke stillet vilkår til aftalearealer.

3.2. GØDNINGREGNSKAB

I ansøgningen indgår de gødningsmængder i den ansøgte drift, som er anført i tabellerne herunder:

Ansøgt drift

Gødningstype	Egen produktion / modtaget / afsat	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelseskrav, procent	DE
Svinegylle	Egen produktion	22.583	5.561	75	232,7
Svinegylle	Afsat, Birkehøj	2.884	710	75	-29,8
Dyreenheder i alt til udbringning på bedriften					202,9

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>37. Der må højst udbringes 202,9 DE på egne arealer.</p> <p>38. Der skal afsættes 29,8 DE til miljøgodkendte aftalearealer.</p>	<p>Vilkår, til de mængder der må udbringes på de forskellige arealer, sikrer, at fordelingen af husdyrgødning svarer til den fordeling, der er anvendt i udvaskningsberegningerne.</p>

3.3. NITRAT, OVERFLADEVAND

Vurderingen af overfladevand omfatter det vand, som afstrømmer til overfladerecipienter som vandløb, søer, fjorde eller kyster. Det gælder både overfladisk afstrømning og afstrømning via dræn eller gennem jorden.

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000-områder og består af habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som ramsarområder. Mange Natura 2000-områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres, at ændringen ikke påvirker Natura 2000-området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000-område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning.

For øvrige arealer, der ikke afvander til Natura 2000-områder, er den generelle regulering normalt tilstrækkelig til at beskytte vandområdet.

Der er foretaget en vurdering af den ansøgte produktions påvirkning af henholdsvis kystvand og søer. Vurderingerne er vedlagt som bilag 7 og bilag 8.

Den beregnede udvaskning overholder de generelle krav til udvaskning, og der er ingen arealer, der afvander til Natura 2000-søer eller -kystområder.

Der er ikke stillet vilkår i forhold til nitrat, overfladevand.

3.4. NITRAT, GRUNDEVAND

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr. liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan, skal der stilles vilkår, som sikrer, at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

I ansøgningen er der et harmoniareal i Syddjurs Kommune, der ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområdet. Arealet er zoneret. For at reducere udvaskningen, så den ikke overstiger udvaskningen fra et tilsvarende plantebrug, anvendes G4 sædskifte med 40 % miljøgræs.

VILKÅR	MILJØVURDERING
39. Der skal anvendes grundvandssædskifte, G4 med 40 % miljøgræs på areal nr. 21 beliggende i Syddjurs Kommune.	Vilkår om grundvandssædskifte er stillet til marken, der ligger i zoneret område, for at sikre at der placeres virkemidler inden for NFI/zoneret område.

3.5. FOSFOR

Fosfor udvaskes primært til recipienter ved overfladisk afstrømning eller ved udvaskning via dræn.

Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres, at ændringen i fosforbelastningen ikke påvirker Natura 2000-området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000-område, skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning.

Det følger dog af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at den tilgængelige forskningsbase-rede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealer til vandmiljøet må anses for at være begrænset. Ifølge nævnet findes der for tiden ikke videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå, hvor stor en mængde fosfor der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer, og at den krævede vurdering derfor ikke skal gennemføres. Den ledende kendelse på området er nævnets afgørelse af 8. oktober 2012 (NMK-133-00045).

For øvrige arealer gælder de generelle harmonikrav.

Det ansøgte projekt overholder de generelle krav og der indgår ikke harmoniarealer, som afvander til fosforfølsomme Natura 2000-område.

Der indgår ikke anden organisk fosfor i ansøgningen. Derfor må der ikke udbringes slam eller lignende, før det er godkendt af kommunen.

VILKÅR	MILJØVURDERING
40. Der må ikke udbringes slam eller aske på harmoniarealerne	Vilkår, om at der ikke må udbringes slam og aske sikrer, at der ikke tilføres fosfor med organisk gødning ud over den mængde, som indgår i beregningen.

3.6. ZINK

Hvis ansøger ønsker at anvende medicinsk zink i smågriseproduktionen, skal kommunen sikre, at forsigtighedsreglerne i produktresuméerne overholdes. Når der er tale om udbringning af husdyrgødning svarende til det fulde harmonital, må maksimalt 40 % af den udbragte mængde husdyrgødning på bedriften være husdyrgødning fra behandlede svin (smågrise). I ansøgningen er andelen af smågrise ca. 25 % af dyreenhederne, og smågrisegyllen blandes i gyllebeholderne sammen med gyllen fra slagtesvinene.

VILKÅR	MILJØVURDERING
41. Alle sandjorde (JB1-JB4) skal kalkes, således at et reaktionstal på over 6 opnås i hele godkendelsesperioden. Der skal foreligge jordbundkort, hvor reaktionstal på arealerne fremgår. Der skal laves nye jordbundkort mindst hvert 5. år.	Ansøger har oplyst, at han ønsker mulighed for at anvende medicinsk zink i smågriseproduktionen.
42. Husdyrgødning fra behandlede smågrise må ikke udbringes særskilt, men skal blandes med gyllen fra de øvrige dyretyper på bedriften, således at maksimalt 40 % af den ud-	

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>bragte mængde husdyrgødning på bedriften må være husdyrgødning fra behandlede svin (smågrise).</p> <p>43. Husdyrgødning fra behandlede smågrise må ikke udbringes nærmere end 3 meter fra vandløb og lignende.</p>	

3.7. AMMONIAK FRA UDBRINGNING

Der sker en ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Derfor skal det vurderes om fordampningen påvirker nærtliggende naturområder væsentligt. Beregning af miljøpåvirkninger skal foretages med de modeller, Miljøstyrelsen stiller til rådighed og der er ingen model til beregning af ammoniakbelastning fra arealer. Derfor foretages vurderingen ud fra erfaringstal fra Miljøstyrelsens vejledning. For svine- og kvæggylle, der udbringes efter normal praksis, vil der normalt ikke være en deposition på over et kg i en afstand over 10-20 meter.

Der er ingen Natura 2000-områder i nærheden af harmoniarealerne. I forhold til øvrige naturarealer er det merbelastningen, der skal vurderes. Da arealerne i forvejen anvendes til harmoniarealer, vil merbelastningen være minimal. Derfor vurderes det, at ammoniakdeposition fra udbringning ikke medfører væsentlige påvirkninger af naturområder.

Der er ikke stillet vilkår i forhold til ammoniak fra udbringning.

3.8. GENER FRA UDBRINGNING

Udbringning af husdyrgødning er reguleret af generelle regler med hensyn til tidspunkter for udbringning ved byer m.v. og transport på offentlig vej reguleres efter færdselsloven.

Der er ikke særlige forhold omkring ind- og udkørsel med husdyrgødning eller andre forhold. Der er derfor vurderet, at den generelle regulering sikrer mod unødige gener fra udbringningen.

Der er ikke stillet vilkår i forhold til gener fra udbringning.

4. ØVRIGE MILJØFORHOLD

4.1. BILAG IV-ARTER

I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.

I tilknytning til det ansøgte projekt, er der ikke kendskab til bilag IV-arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke har negative konsekvenser for bilag IV-arter.

Hvis der findes bilag IV-arter i området, ændrer det dog ikke ved arternes beskyttelse, at de ikke er anført i denne godkendelse.

4.2. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK/RENERE TEKNOLOGI/OPTIMERING

Der er her stillet vilkår som sikrer, at landbruget drives efter retningslinjerne for godt landmandsskab for at sikre godt management. Vilkår om foderplaner og effektivitetskontrol sikrer fokus på optimal udnyttelse af foder.

I teknisk resumé til ansøgningen er der (jf. EU-kommissionens referencedokument (BREF)) redegjort for husdyrbrugets anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT) i forhold til foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ammoniakfordampningen ligger 219 kg N pr. år over det beregnede BAT niveau på 2.529 kg.

Produktionen af fosfor i husdyrgødningen ligger 24 kg P pr. år under det beregnede BAT niveau på 5.585 kg.

Norrdjurs Kommune vurderer, med henvisning til proportionalitetsprincippet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

5. EGENKONTROL

Egenkontrol anvendes til at føre løbende kontrol af miljøforhold, som vanskeligt kan kontrolleres ved tilsyn. Eksempelvis skal der føres logbog over flydelag på gyllebeholdere, hvis de ikke har fast overdækning. Logbogen dokumenterer, at der løbende er ført tilsyn med flydelaget og foretaget nødvendige tiltag til at sikre, at det er i orden.

Egenkontrol bygger i høj grad på tillid og derfor er det også en skærpende omstændighed, hvis vilkår til egenkontrol ikke efterleves.

VILKÅR	MILJØVURDERING
44. Der skal udarbejdes foderplaner. Det totale indhold af råprotein og fosfor skal fremgå af planerne. 45. Der skal udarbejdes effektivitetskontroller. Kontrollerne skal kunne dokumentere foderforbrug.	Vilkår til foderplaner og effektivitetskontrol skal sikre, at vilkår til foderkorrektioner overholdes.

6. LISTE OVER SAGENS BILAG

- bilag 1. Oversigtskort
- bilag 2. Situationsplaner
- bilag 3. Naturområder omkring staldanlægget
- bilag 4. Transportveje
- bilag 5. Kort over bedriftens arealer
- bilag 6. Grundvandsvurdering
- bilag 7. Habitatvurdering kyst/fjord
- bilag 8. Habitatvurdering søer
- bilag 9. Høringssvar fra Syddjurs Kommune
- bilag 10. Klagevejledning

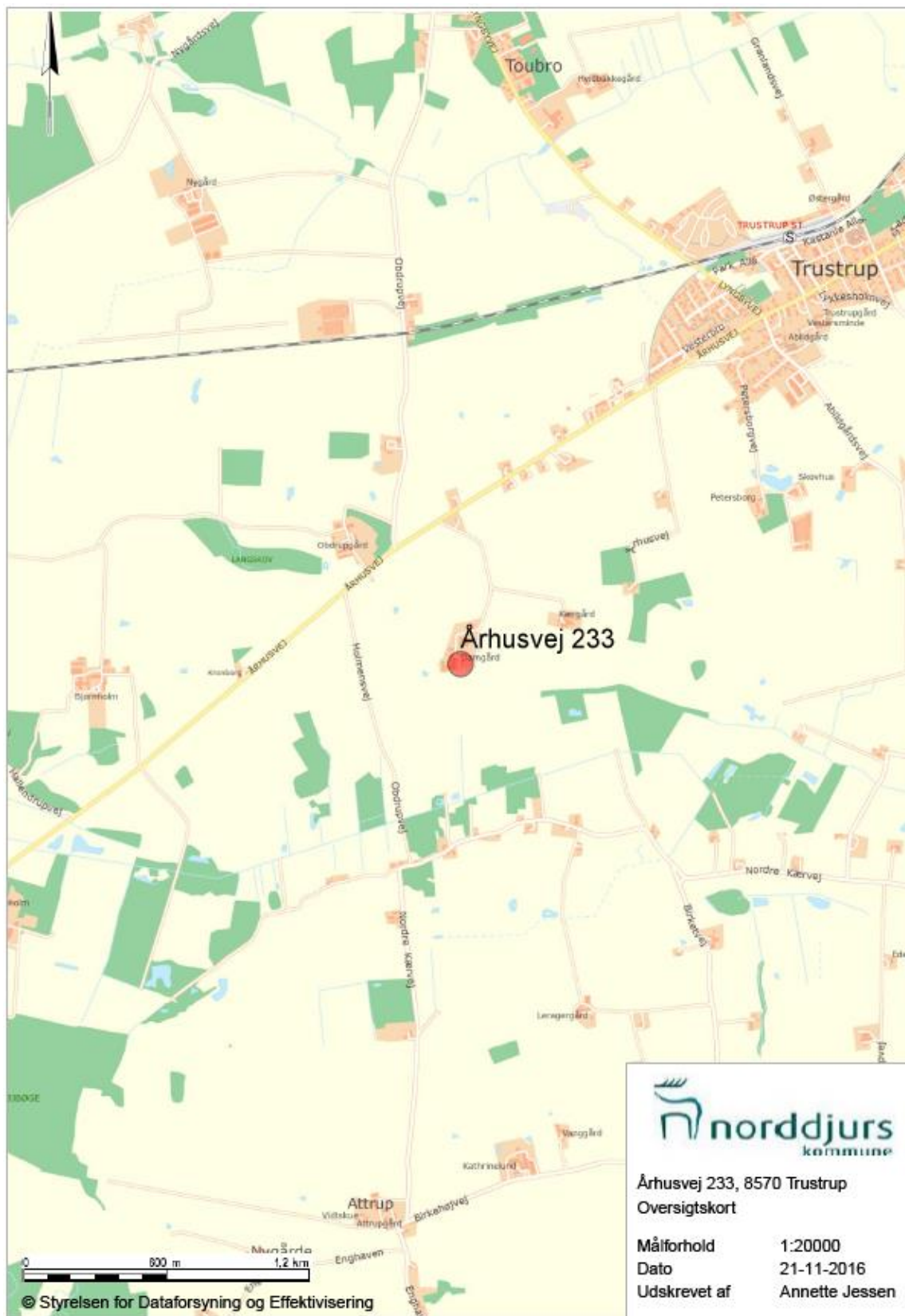
Øvrige sagsakter:

Ansøgningskema, skema nr. 85810, version 6

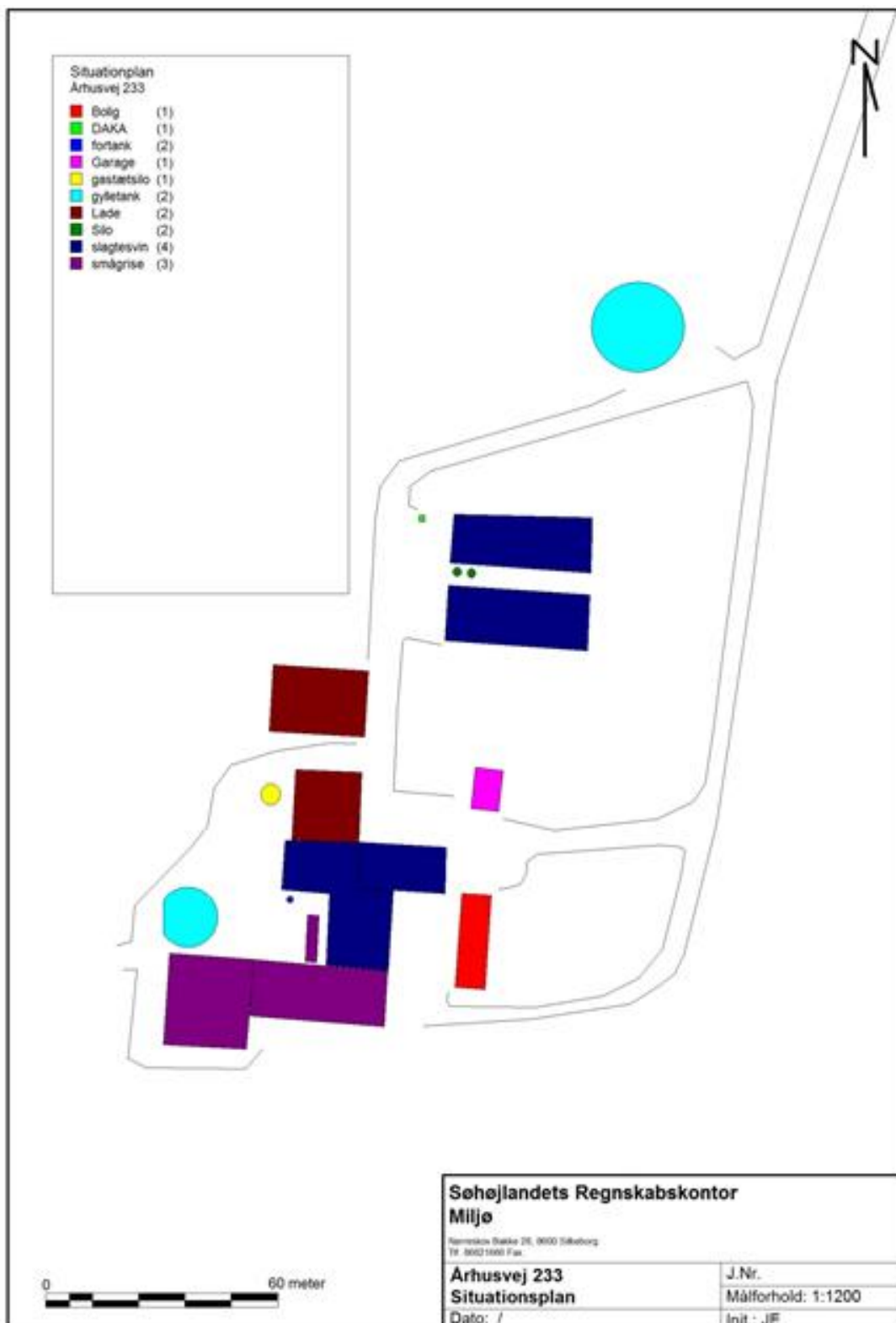
Teknisk resumé (bilag til ansøgningen)

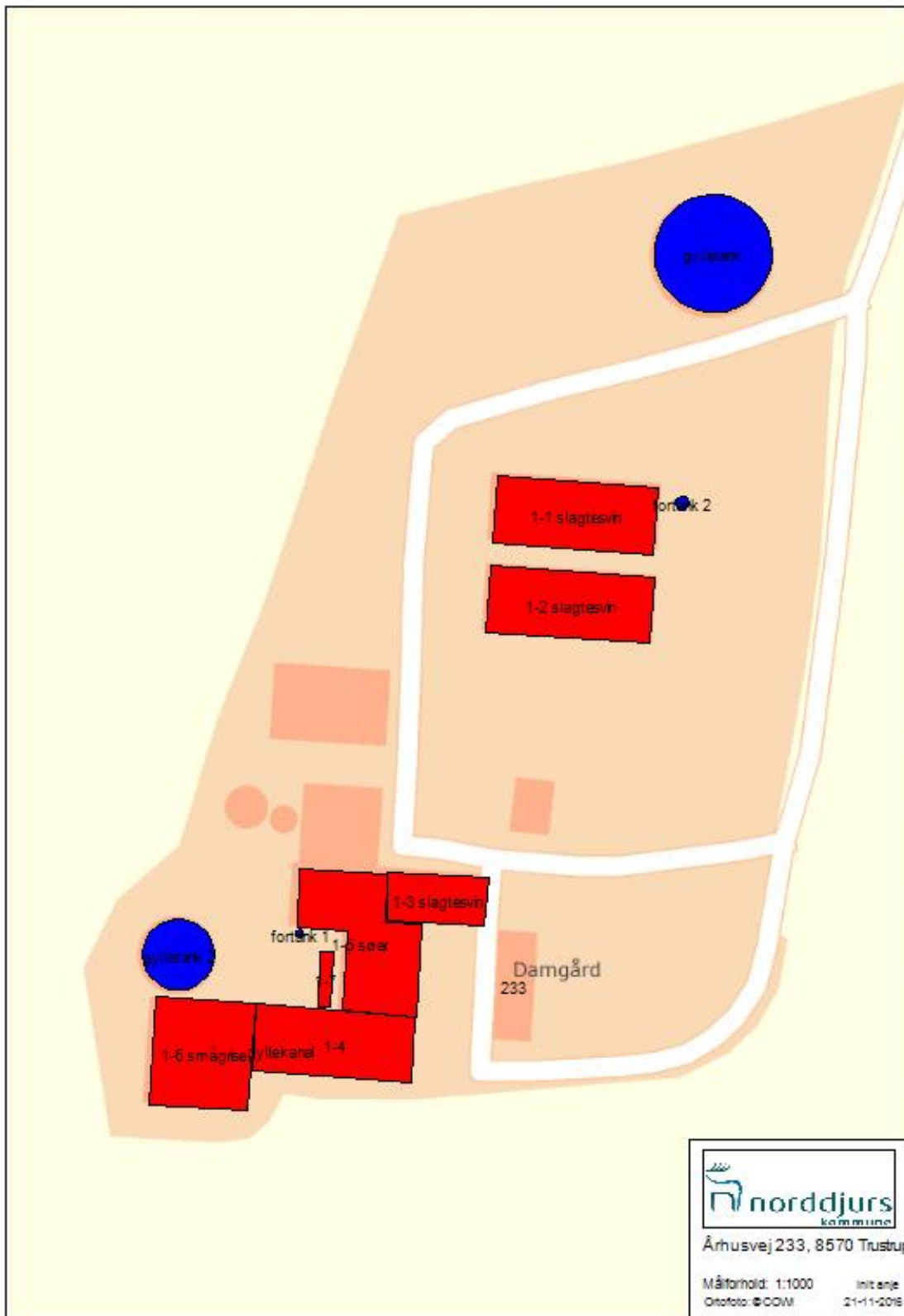
Beredskabsplan

Bilag 1: Oversigtskort

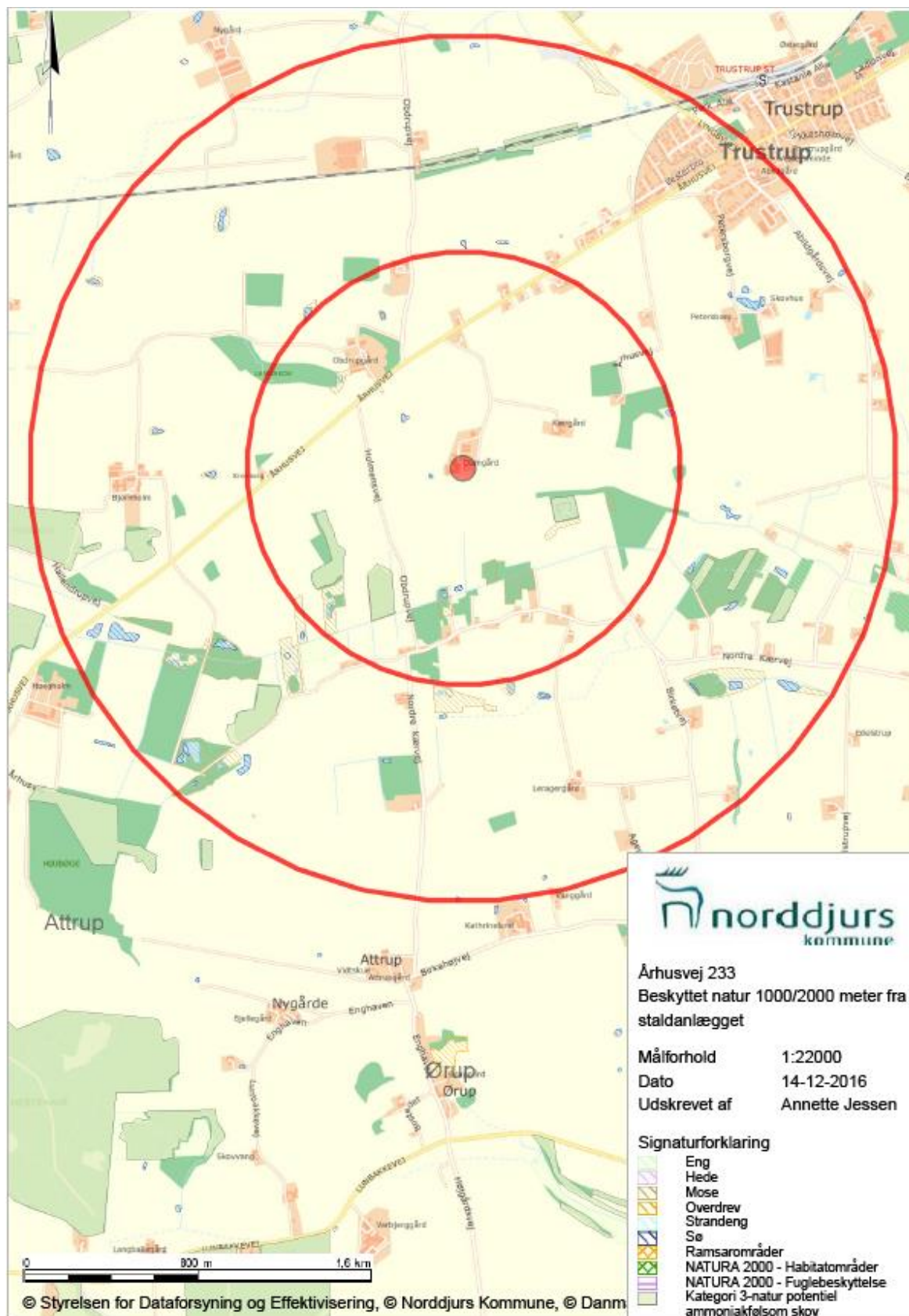

Bilag 2: Situationsplaner

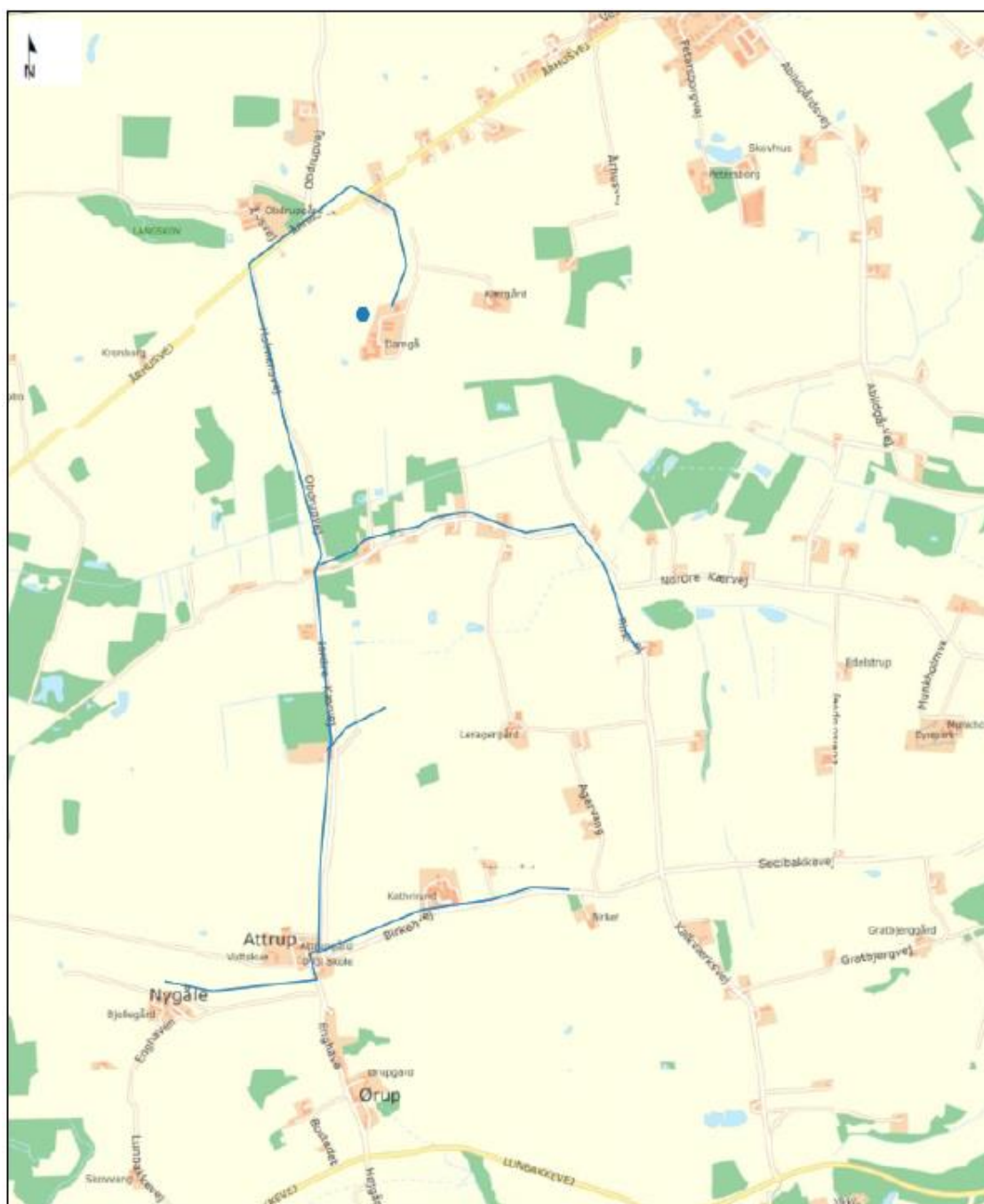

Bilag 3: Naturområder omkring staldanlægget

Bilag 4: Transportveje

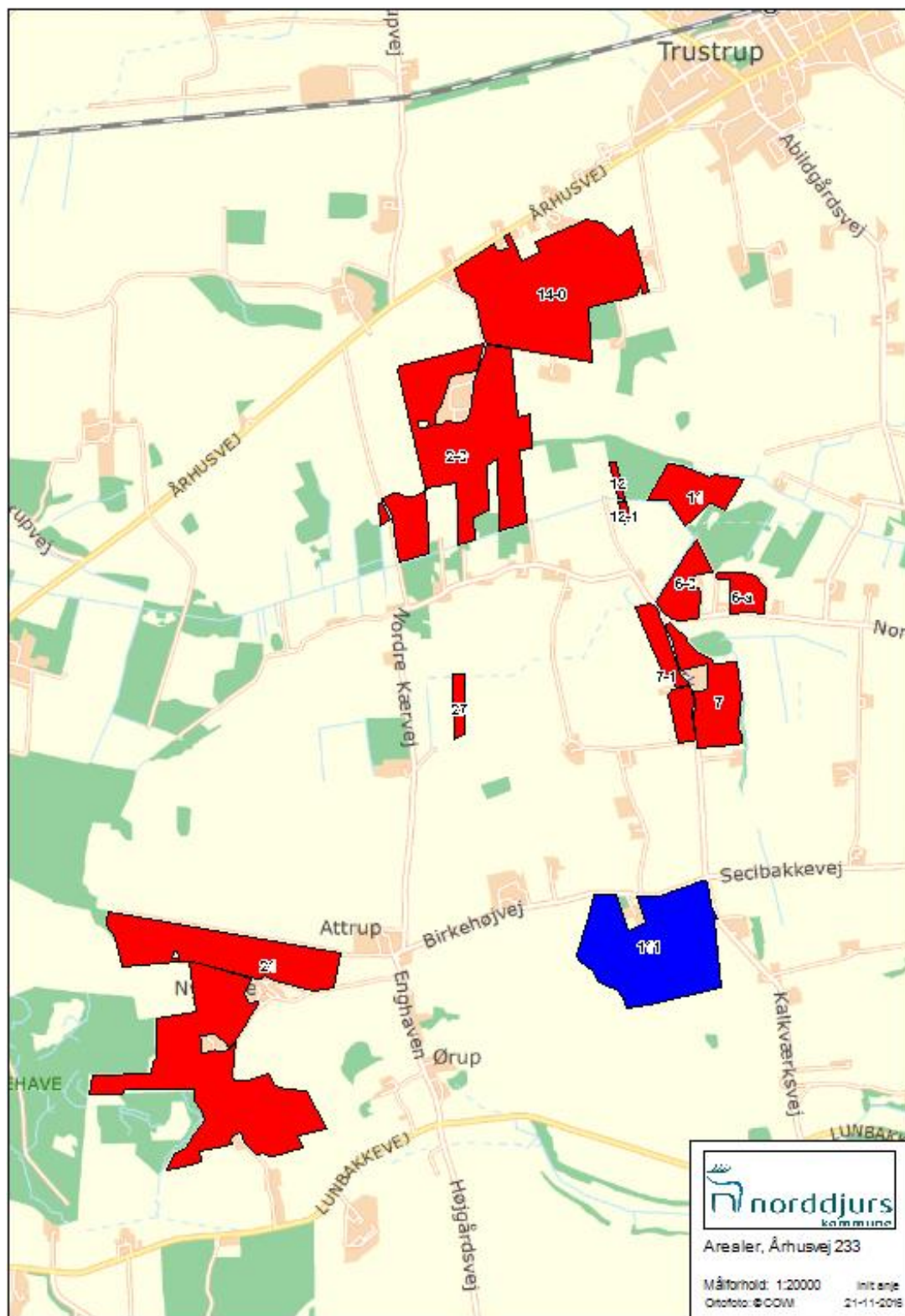

transportveje	Dato: 15.06.2016	Målforhold: 1:20000
---------------	------------------	---------------------

Danmarks Miljøportal Rentemestervej 8, 1. sal, 2400 København NV
 Data om miljøet i Danmark Support: miljøportal@miljøportal.dk

Ortofotos (DOO®land): COWI har den fulde ophavsret til de ortofotos (DOO®land), der vises som baggrundskort. Denne funktion, med ortofoto som baggrundskort, må derfor kun anvendes af Miljøministeriet, regioner og kommuner med tilhørende institutioner, der er part i Danmarks Miljøportal, i forbindelse med de pågældende institutioners myndighedsbehandlingsindførelse af miljøområdet, samt af privatpersoner til eget personligt brug. Linket må ikke indgå i andre hjemmesider. Øvrig kommerciel anvendelse er ikke tilladt og vil kunne retsforfølges.

Bilag 5: Kort over bedriftens arealer

Bilag 6: Grundvandsvurdering

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 85810 Sagsnr: 16/17352
Ansøger navn: Henrik Casper Sørensen
Ejendommens adr.: Århusvej 233
Ejendommens postnr: 8570 By: Trustrup
Kommentar:

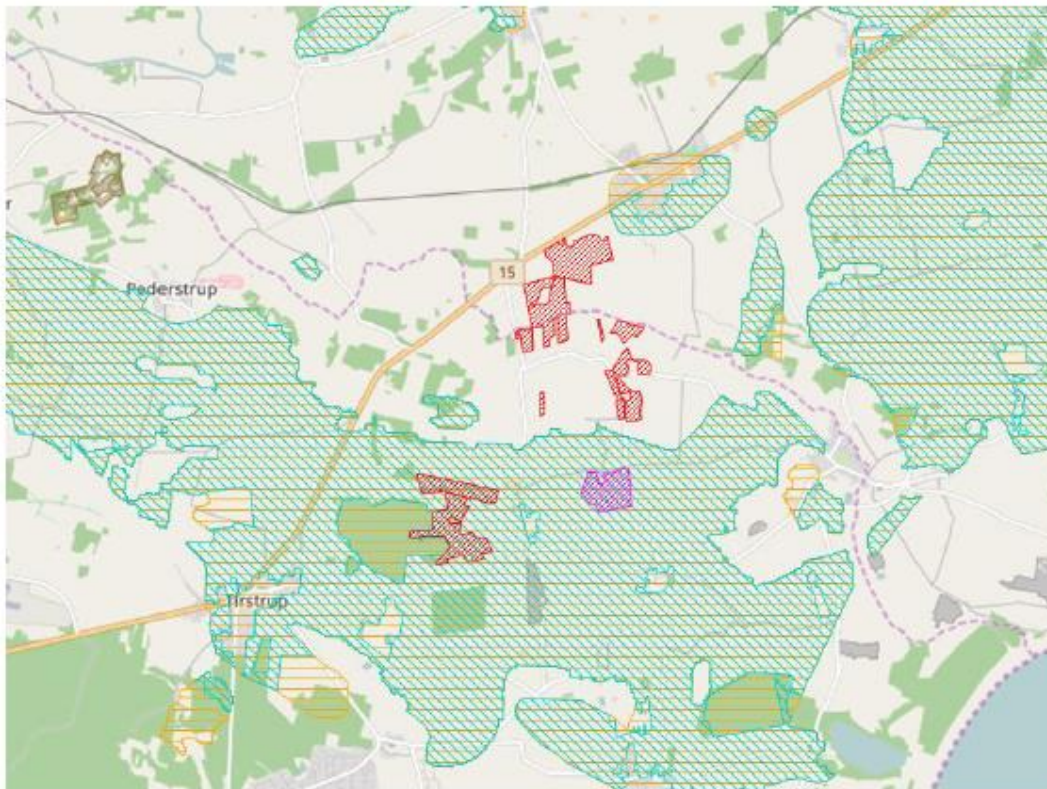
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 144,4 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 50,3 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 50,2 ha zoneret.

Legende:	
	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
21	50,26 ha.	50,26 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavl's udv. (mg/l)	Nitratklasse3 udv. (mg/l)
21	50,26	50,23	69	70	73
SUM:	50,3	50,2	-	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger ikke niveauet fra udvaskningsniveauet i nitratklasse 3.

Konklusion

Der er arealer hvor der er foretaget zoner. Udvasningen for disse arealer er mindre end eller lig udvasningen fra hhv. et tilsvarende planteavl'sbrug eller udvasning regnet for nitratklasse 3, og nitratudvasningen fra harmoniarealerne i NFI er ikke stigende. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes.

Der er i ansøgningen registreret arealer i følgende andre kommuner: Syddjurs.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, som er beliggende i NFI områder. Det skal vurderes om aftalearealerne skal have en selvstændig godkendelse.

Bilag 7: Habitatvurdering kyst/fjord

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 85810 Sagsnr: 16/17352
Ansøger navn: Henrik Casper Sørensen
Ejendommens adr.: Århusvej 233
Ejendommens postnr: 8570 By: Trustrup
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

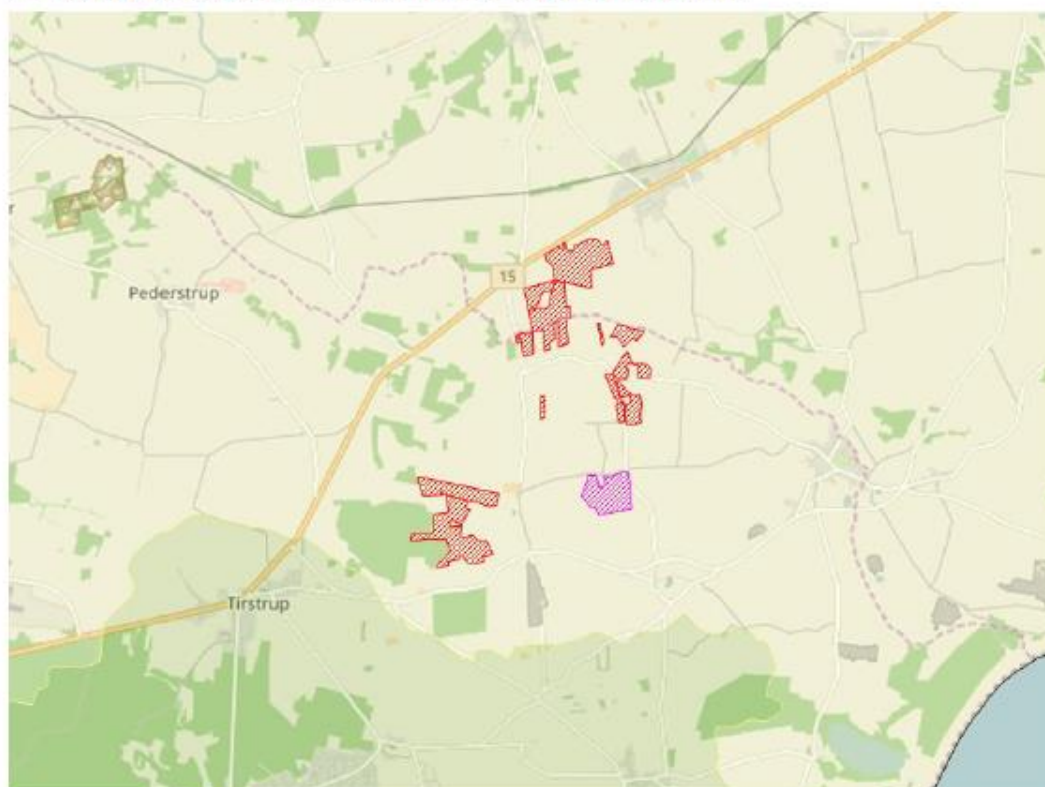
I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 144,4 ha, og en udvaskningen i ansøgt drift på 37,4 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 37,8 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 0 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der ingen udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 10,7 kgP/ha/år.

Legendes:	
	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Konklusion

Da der ikke indgår harmoniarealer i det ansøgte projekt som afvander til Natura 2000, kan overfladevand fra harmoniarealerne ikke påvirke Natura 2000 områder. Der er derfor ikke behov for yderligere vurderinger i forhold til projektets påvirkning af Natura 2000 områder med overfladevand.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen registreret arealer i andre kommuner. I følgende kommuner skal det høres om markarealerne påvirker Natura2000 områder i kommunerne: Syddjurs.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

Bilag 8: Habitatvurdering søer

Rapport: Arealvurdering husdyrgodkendelse, År: 2016,

ConTerra ApS

Sagsinformation:

Skema ID: 85810 Sagsnr: 16/17352
Ansøger navn: Henrik Casper Sørensen
Ejendommens adr.: Århusvej 233
Ejendommens postnr: 8570 By: Trustrup
Kommentar:

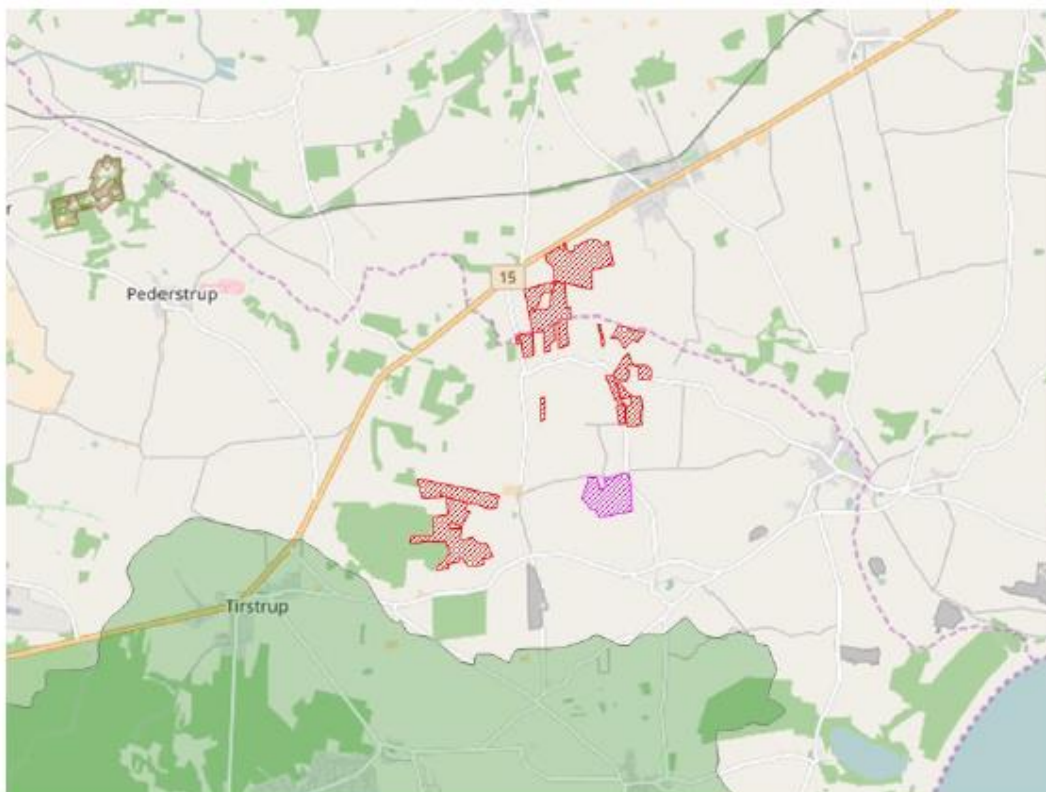
Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typeerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 144,4 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 0 ha i søoplade i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 37,4 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 37,8 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 10,7 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er ikke overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 0 kg N/ha.

Legende:	
■	Oplande til søer.
■	Søer.
■	Udbringnings arealer i ansøgningen.
■	Aftale arealer i ansøgningen.

Konklusion

Da der ikke indgår harmoniarealer i det ansøgte projekt som afvander til søer i Natura 2000 områder af naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110, der karakteriseres som meget sårbare recipienter, så kan overfladevand fra harmoniarealerne ikke påvirke Natura 2000 søområderne. Der er derfor ikke behov for yderligere vurderinger i forhold til projektets påvirkning af Natura 2000 områder med overfladevand.

Der er i ansøgningen registreret arealer i andre kommuner. Følgende kommuner skal høres: Syddjurs.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

Bilag 9: Hørings svar fra Syddjurs Kommune

Fræmsendt per mail

12-12-2016

Sagsnr.: 16/43416

Sagsbehandler:

Mille Rasch

Tlf.: 87 53 57 84

natur.miljoe@syddjurs.dk

Hørings svar vedr. arealer i Syddjurs Kommune i forbindelse med § 12-miljøgodkendelse af ejendommen Århusvej 233, Trustrup

Norddjurs Kommune har modtaget en ansøgning om godkendelse af en udvidelse og omlægning af en svineproduktion på Århusvej 233, Trustrup. Ansøgningen omfatter arealer i Syddjurs Kommune. Derudover er anlægget beliggende tættere på kommunegrænsen end 1.000 m, hvorfor der skal vurderes på ammoniakdepositionen på naturområder i Syddjurs kommune.

Kort 1. Beliggenhed af udbringingsarealer i Syddjurs Kommune. Den blå streg angiver kommunegrænsen

Norddjurs Kommune har ved e-mail den 3. november 2016 anmodet Syddjurs Kommune om at vurdere ejendommens arealer, der ligger i Syddjurs Kommune, samt vurdere på ejendommen ammoniakpåvirkning af naturområderne i Syddjurs Kommune, da ejendommen er beliggende indenfor 1000m til kommunegrænsen og herved eventuelt udarbejde vilkår i henhold til § 46, stk. 1 i Bekendt-

Hovedgaden 77

8410 Rende

87 53 50 00

syddjurs@syddjurs.dk

syddjurs.dk

gørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (BEK nr. 1280 af 08/11/2013), herefter kaldet Godkendelsesbekendtgørelsen.

De aktuelle arealer i Syddjurs kommune ligger lige vest for Attrup samt nord for Attrup langs Skod å. Det samlede udbringningsareal i Syddjurs Kommune er ca. 89,83 ha, og det ansøgte dyretryk er 1,40 DE/ha.

Det er i forbindelse med høringen undersøgt, om der er miljømæssige problemer i forhold til naturområder, grundvand, overfladevand og fredninger mm. Vurderingen er baseret på 4. version af ansøgningsskema 85810.

For aftalearealet tilhørende Bjørnholm Alle 1 (Birkehøjvej 1), er der udarbejdet en § 16 godkendelse til modtagelse af svinøgylle fra Århusvej 233 samt minkøgylle.

Påvirkning af natur - Anlægget.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der drives under CVR nr. 26652723 i Syddjurs Kommune.

Ammoniak fra staldanlæg

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 2.310,38 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på ca. 671,66 kg N/år.

Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Nærmeste kategori 1-natur ligger mere end 5 km fra staldanlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 44 "Stubbe Sø".

Udpegningsgrundlaget for området er vist i Bilag 1. På grund af afstanden fra anlægget til nærmeste naturområde omfattet af kategori 1 er det vurderet at der ikke vil være en påvirkning herpå fra anlægget og beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste kategori 2 område er beliggende mere end 4 km sydøst for anlægget. På grund af afstanden fra anlægget til naturområdet vurderes beskyttelsesniveauet at være overholdt.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som minimum heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove. Der ligger flere naturområder omfattet af kategori 3 syd, sydøst og sydvest for anlægget. Der er beregnet en ammoniakdeposition på naturområderne belig-

gende tættest på anlægget (ca. 485 m) og for alle områder gælder det, at der er beregnet en totaldeposition mindre end 1 kg N/ha/år. Afskæringskriteriet er dermed overholdt.

530 meter sydvest for anlægget og 460 meter sydøst for anlægget, ligger et skovområde, der formentlig er ammoniakfølsomt. Der er her beregnet merdepositioner herpå på mindre end 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Staldanlæg i relation til Bilag IV-arter

Der er ingen registrerede bestande af Bilag IV-arter, eller potentielle levesteder i nærheden af staldanlægget.

Røddistede-, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ingen forekomst af rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter i nærheden af bedriften indenfor den afstand, der vurderes at blive ammoniakbelastet eller på anden måde påvirket af driften.

Konklusion – anlægget

På baggrund af ovenstående er det vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår i forhold til anlægget.

Arealerne

Ansøgning

Der er ansøgt om udbringning af svinegylle på 144,43 ha samt 24,34 ha aftalearealer. Heraf er størstedelen af de ejede og forpagtede arealer samt aftalearealet beliggende i Syddjurs kommune. På udbringningsarealerne er der ansøgt om et maksimalt dyretryk på 1,4 DE/ha. Arealerne skal modtage 19698,63 kg N og 4851,37 kg P.

Natur

De ansøgte arealer i relation til beskyttet natur

Udbringningsarealerne er ikke registreret som beskyttet natur, og det kan af luftfotos ses, at alle arealerne er i omdrift. Der er ingen af udbringningsarealerne, der skrånede ned mod beskyttet natur.

Flere af udbringningsarealerne grænser op mod beskyttet natur:

Mark nr. 6-0 og 11 grænser op mod samme mose (L451-19-mo).

Mark nr. 7 grænser op til en mose (L451-18-mo)

Et lille hjørne af mark 27 grænser op mod en mose (L452-15-mo)

To hjørner af mark nr. 2 grænser på mod to moser (L452-11-mo og L452-13-mo)

Mark nr. 12.0 grænser op mod en mose (L452-mo-16)

Udbringningsarealer i Syddjurs kommune, der grænser op mod § 3 natur

Flere af arealerne er forholdsvis små arealer (0,5-8 ha). Derudover er der et større areal (mark 2) der grænser op til en mose. Det er dog kun et lille hjørne af pågældende areal der grænser op mod mosen. I henhold til bufferzonevejledningen vil totaldepositionen for arealer af pågældende størrelse være mindre end 1 kg i en afstand af mindre end 5 meter fra kanten af marken.

Merdepositionen forventes at være væsentlig mindre end totaldepositionen taget i betragtning at arealerne også tidligere har været anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Syddjurs Kommune vurderer, derfor at der ikke er væsentlige problemer med den ansøgte udbringning i forhold til beskyttede naturtyper.

Natura 2000

Arealerne ligger ikke i eller nær Natura 2000-områder. Nærmeste Natura 2000-område i Syddjurs Kommune er "Stubbe sø". Udpegningsgrundlaget for området ses i bilag 1. Der er mere end 4 km fra udbringningsarealerne til habitatområdet. Syddjurs Kommune vurderer på baggrund af den store afstand, at der ikke vil ske negative effekter på habitatområdet som følge af udbringning af husdyrgødning på arealerne.

Bilag IV-arter samt rødlistede, fredede og ammoniakfølsomme arter

Syddjurs Kommune har ikke tidligere registreret rødlistede, fredede og ammoniakfølsomme arter på eller nær de ansøgte arealer, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på områderne omkring arealerne. Syddjurs Kommune har i denne sag vurderet, at det ikke er relevant at foretage en yderligere vurdering i forhold til konkrete bilag IV-arter. Det vurderes således på baggrund af den eksisterende viden, at driften af udbringningsarealerne ikke væsentligt vil forrin-

ge tilstand og levevilkår for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen bygger på en kombination af viden om arternes levevis og kommunens viden om forekomst af arterne.

Fredning, beskyttede diger og fortidsminder

Der er ingen fredninger eller fortidsminder på de ansøgte arealer.

Kommuneplansretningslinjer

Udbringningsarealerne er registreret i Kommuneplan 2013 som værdifuldt landbrugsområde. Derudover er to af arealerne registreret som bevaringsværdigt landskab og arealerne langs Skod å er endvidere registreret som økologisk forbindelse og potentielle naturbeskyttelsesområder.

Af retningslinjerne fremgår det at i de mulige naturområder skal levesteder for vilde planter og dyr bevares og om muligt forbedres. Dyrkede arealer, udpeget som mulige naturområder, skal så vidt muligt, udgå af landbrugsmæssigt drift f.eks. ved at arealerne overgår til vedvarende græs. Det skal dog understreges, at det er lodsejerne, der bestemmer, hvordan arealer i omdrift skal benyttes inden for lovgivningens rammer. Udpegningen er ikke et krav til lodsejerne om at lade de nuværende omdriftsarealer ekstensivere eller udgå af driften. Hensigten er at benytte EU støtteordninger m.v. så der kan skabes flere naturområder i de udpegede områder. Desuden er det ønsket, at udpegningen kan inspirere lodsejerne i deres egen indsats for naturen.

En del af arealerne (dele af mark 2-0, 12, 12-1 samt 11) ligger i økologiske forbindelser (spredningskorridorer) ved Skod å. Det vurderes i dette tilfælde, at almindelig landbrugsdrift ikke vil påvirke de økologiske spredningskorridorer, da der ikke er ændret på landbrugsdriften af arealerne. Spredningskorridorerne er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængigt af særlige arters spredningsbehov, kan læhegn med "fodpose", ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

Der er dermed ingen retningslinjer i Kommuneplanen der sætter begrænsninger for brugen af arealerne som udbringningsarealer og den almindelige landbrugsdrift som hovedregel kan forsætte i overensstemmelse med de pågældende kommuneplanudpegninger.

Konklusion - Natur

Det er Syddjurs Kommunes samlede vurdering, at benyttelsen af alle de ansøgte arealer er foreneligt med habitatdirektivforpligtelserne og anden dansk lovgivning.

Nitratudvaskning til grundvand

Beskyttelsen af grundvandet er koncentreret om de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI).

Udbringningsareal nr. 21 er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Der er anvendt et grundvandssædskifte på arealet for at overholde kravet om ingen merudvaskning. Udvaskningen fra arealerne svarer til udvaskningen fra et tilsvarende plantebrug.

Idet udvaskningen er mindre i ansøgt drift end i nudrift og idet udvaskningen er mindre end et plantebrug er afskæringskriteriet overholdt.

Der skal gøres opmærksom på at for arealerne beliggende i Syddjurs kommune er kravet ingen merudvaskning.

Der skal stilles vilkår til grundvandssædskifte på areal nr. 21 beliggende i Syddjurs kommune.

Nitratudvaskning til overfladevand

Arealernes afvandingsforhold

Udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Farvandet Djursland Øst (Kattegat). Arealerne afvander via Skod å og Langager Bæk og herfra videre til Skod å og til sidst i Kattegat. Arealerne ligger derfor i opland til åbent hav, der ikke er følsomt og med stor vandudskiftning.

Der ligger ingen indskudte søer mellem afgrænsningsarealerne og slutrecipienten.

Husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for nitrat

Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning fra overfladevand er fokuseret på oplande, der afvander til nitratsårbare Natura 2000-områder. Afhængigt af recipientens sårbarhed for udvaskning af nitrat og oplandets evne til at tilbageholde nitrat (jordens reduktionspotentiale) indplaceres landbrugsarealer i nitratklasser. Hvis arealerne er indplaceret i nitratklasser, stilles der krav om lavere husdyrtryk end harmonikravet, eller der skal stilles vilkår for at reducere nitratudvaskningen. Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevande hviler på forudsætningen, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men er konstant eller faldende.

De ansøgte arealer i Syddjurs Kommune afvander til Farvandet Djursland Øst (Kattegat), der ikke er følsomt. Alle arealerne ligger udenfor nitratklasser.

Dyretrykket i oplandet er faldende.

IT-ansøgningssystemet har beregnet (skema 85810 version 4) at udvaskningen med de angivne forudsætninger, herunder anvendelse af grundvandssædskifte på mark 21 samt reduceret tildeling af foderenheder til slagtesvinene, overholder lovens udvaskningskrav. Der udvaskes 37,4 kgN/ha fra udbringningsarealerne mod det maksimalt tilladte på 37,8 kgN/ha.

Syddjurs Kommune forventer at forudsætningerne vil blive låst med vilkår til grundvandssædskifte på mark 21 samt samlet udvaskning af kvælstof fra arealerne af Norddjurs Kommune, så derfor vurderer Syddjurs Kommune ikke, at der skal stilles vilkår til arealerne med hensyn til nitrat.

Nitratudvaskning til vandløb

Der er ingen af udbringningsarealerne, der har en terrænhældning på mere end 6 grader ned mod vandløb, så det vurderes, at der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af udbragt husdyrgødning under kraftige regnskyl, såfremt der opretholdes den lovpligtige dyrkningsfrie bræmme på 2 m.

Syddjurs Kommune vurderer ikke, at det ansøgte vil få negativ betydning for vandløbsmiljøet, idet der vil ske en videre transport af nitrat til slutrecipienten.

Nitratudvaskning til søer

Der er ingen indskudte søer i de vandløb arealerne afvander til.

Nitratudvaskning til marine recipienter

Syddjurs Kommune antager, at Århus Kommune foretager en vurdering af den samlede nitratpåvirkning af slutrecipienten Kattegat (Farvandet Djursland øst) fra det ansøgte projekt.

Samlet konklusion vedr. nitratudvaskning fra arealet

Det ansøgte projekt overholder husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for overfladevand, og Syddjurs Kommune finder ikke anledning til at stille vilkår til det ansøgte på baggrund af nitratudvaskningen fra arealerne.

Fosfortab til overfladevand

Det generelle beskyttelsesniveau

Beskyttelsen af vandområder mod fosforbelastning fra overfladevand er i lovens fastlagte beskyttelsesniveau fokuseret omkring oplande, der afvander til sårbare Natura 2000-områder. Afhængigt af jordens beskaffenhed og afvandingsforhold indplaceres følsomme landbrugsarealer i fosforklasser. Et areals fosforklasse er afgørende for, hvor stort fosforoverskuddet må være på det pågældende areal. Beskyttelsesniveauet for fosfor til overfladevand hviler på, at husdyrtrykket i et givet opland ikke øges, men enten er konstant eller faldende.

Udbringningsarealerne afvander til en recipient, der ikke er fosforfølsom. Alle udbringningsarealer i Syddjurs kommune er beliggende udenfor fosforklasse. Husdyrtrykket er faldende i oplandet til Farvandet Djursland øst, og dermed er forudsætningen for beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt.

I ansøgt drift tilføres der i gennemsnit 33,6 kg P/ha/år med husdyrgødningen til arealerne, og der fraføres i gennemsnit 22,9 kg P/ha/år. Der er således et nettooverskud af fosfor på arealerne på 10,7 kgP/ha/år. Da det maksimale gennemsnitlige tilladte overskud for ejendommen er 11,7 kg P/ha/år er det generelle fosforkrav overholdt.

Fosfortab til vandløb

I vandløb har mængden af fosfor kun mindre betydning for miljøtilstanden, da dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end fosfortilførsel. Vandløbene transporterer dog fosfor til søer og marine områder, der vikt kunne blive påvirket heraf. Ingen af markerne skræner direkte ned mod vandløb, så risikoen for tab af fosfor via erosion er minimal. Det vurderes, at fosfor fra ansøgt drift af arealerne ikke vil påvirke vandløbene negativt.

Fosfortab til søer

Der er ingen indskudte søer nedenstrøms arealerne.

Fosfortab til marine områder

Slutrecipienten for alle arealerne der ligger i Syddjurs Kommune, er Farvandet Djursland Øst (Kattegat), der er et åbent hav med stor vandudskiftning, og som ikke er overbelastet med fosfor. Syddjurs Kommune antager, at Norddjurs Kommune foretager en vurdering af den samlede påvirkning med fosfor af slutrecipienten Kattegat fra det ansøgte projekt.

Samlet konklusion vedr. fosfortab fra de ansøgte arealer

Det ansøgte projekt overholder husdyrgodkendelseslovens fastlagte beskyttelsesniveau for fosfortilførsel til overfladevand.

Andre bemærkninger og opmærksomhedspunkter

Der er ikke andre opmærksomhedspunkter end dem der er beskrevet ovenfor.

Konklusion

Det kan samlet ses konkluderes, at det er Syddjurs Kommunes vurdering, at der ingen væsentlige miljømæssige problemer vil være med de ansøgte arealer i Syddjurs Kommune, for så vidt angår natur, grundvand og de øvrige undersøgte parametre. Norddjurs Kommune foretager vurderingen af påvirkningen af overfladevand fra det samlede projekt, og herunder indgår udvaskningen af næringsstoffer fra markerne i Syddjurs Kommune.

Venlig hilsen

Mille Rasch
Biolog

Dennis Jensen
Biolog

Bilag 1. Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 44: "Stubbe Sø":

- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7230 Riggær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9160 Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund
- 9190 Stilkegskove og -krat på mager sur bund
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Bilag 10: Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug påklages skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten, Miljøministeren og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. (2016-niveau).

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, det vil sige at klagen skal være registreret og gebyret skal være betalt senest den dato, der er anført i afgørelsen som sidste dag.

Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.